

Do Husitské ulice se chodívalo pro boty i za kulturou

01.10.2020

Obchody všeho druhu, staré Divadlo Ponec nebo moderní městské lázně. Tím vším se svého času mohla pochlubit Husitská ulice.

[POSLECHNĚTE SI AUDIOVERZI](#)

Vídeňská silnice, která začínala u Nové brány, se kolem roku 1865, kdy v okolí počaly vyrůstat domy budoucího města Žižkova, postupně měnila v ulici. Od roku 1872 nesla jméno Husova a od roku 1947 pak dnešní pojmenování Husitská. Od svého počátku měla dvě podoby. První neutěšená část začínala u nynějšího Bulhara a táhla se po viadukt Malé Hrabovky, zbudované v roce 1872. Z jedné strany ji lemovalo technické zázemí Státního nádraží (Masarykova), a proto se obytné domy stavěly od roku 1884 jen na její jižní straně. Bylo jich celkem 10 a končily Krennovým domem, který zde stál již od roku 1841.

Pokračování Husovy ulice od Malé Hrabovky, kde se domy stavěly na nových parcelách, mělo úplně jiný charakter. Bohatý výběr obchodů s různým sortimentem, veřejné lázně, restaurace, hospody, ale i kavárna. To vše bylo dostatečným důvodem k návštěvě této ulice. Žižkované mohli navíc zapomenout na starosti všedního dne v kině Ponec, které se nacházelo v přestavěné hale po strojírenské továrně a slévárně Rudolfa Stabenova. Kino bylo provozováno od roku 1910 až do roku 1960. V roce 2001 se umělecká tvorba do přestavěného kina vrátila. Vzniklo zde Divadlo Ponec, které se věnuje převážně tanci.

Vykoupat se ve vanových lázních, případně v bazénu, a napařit se v páře měl možnost návštěvník zdejších Městských lázní. Vybudovány byly podle plánů inženýra Jindřicha Motejla v roce 1903. V té době se jednalo o největší a nejmodernější lázně nejen na území Prahy, ale i celých Čech. V roce 1907 je navštívil císař František Josef I., který je milostivě pochválil. Ke zvýšení pohodlí návštěvníků vedl z lázní zasklený můstek do sadů na Vítkově a do zahradní restaurace, která se zde nacházela. Provoz restaurace ukončil kolem roku 1926 požár. Na jejich místě vyrostly v letech 1926—1927 budovy památníku podle návrhu architekta Jana Zázvorky. O oblibě lázní svědčí i to, že kromě místních sem přicházeli návštěvníci i z hlavního města Prahy. Patřil mezi ně také malíř Jan Zrzavý, který dojížděl ze vzdálené Malé Strany. Umělec sem pravidelně týden co týden jezdil tramvají číslo 9. Přímo před lázněmi vystoupil, aby vyzkoušel žižkovskou vodu. V současnosti čeká budova lázní na své znovuzrození.

Na počátku 20. století existovalo v sousedních Královských Vinohradech mnoho kaváren, kde se scházeli ti, kterým nevyhovovalo prostředí hostinců. Vůbec tou první na Žižkově se stala kavárna Na Proutkové. Po zbourání původní usedlosti ji zde otevřeli podnikatelé staveb Karel Winter a Jan Chudoba. Kavárna Na Proutkové fungovala do doby kolem roku 1985. Kdo měl hlad, najedl se u uzenáře Hrušky. Dům i s obchodem od něj koupila společnost Zemka. Firma uzenářskou výrobu i obchod zmodernizovala a otevřela zde obchod na svou dobu přímo vzorový. Zemka zde ukončila činnost kolem roku 2000.

Do celistvé fronty domů z konce 19. století pronikla moderní architektura — obchodní dům firmy Baťa, postavený v roce 1931. Podnik v duchu hesla Náš zákazník — náš pán vybudoval moderní typizovanou stavbu, přestože v ulici už sídlily dva obchody s obuví. Ty patřily pánům Vendrovi a Plincnerovi. Posledně jmenovaný se zasloužil o vznik škvárového hřiště v místech dnešního stadionu Viktorie Žižkov, na jehož hřišti hrávala jeho — Plincnerova — jedenáctka. Na rohu ulice Husitské a Prokopovy býval obchod pana Barhoně, pozoruhodný svou velikostí a moderním způsobem prodeje. Sem si zájemci chodili pro látky všeho druhu včetně lůžkovin a záclon. Stávaly zde i jiné drobné obchody s různým sortimentem, například vinárna Dragičevič, obchod s čajem a kávou Julius Meinel, hračkářství pana Tumpacha, hodinářství pana Habětína, barvy a laky pana Cvikra, kloboučnictví pana Sadila, opravná panenek Müllerová a mnoho dalších.

Ty ale začaly postupně mizet. Třeba kvůli tomu, že v roce 1953, kdy byl dokončen tunel do Karlína, došlo k odklonění každodenní cesty tisíců dělníků do továren na území Karlína, Libně a Vysočan. Ti využívali obchody zejména v odpoledních hodinách, kdy se vraceli z práce domů. Nově nemuseli obcházet vrch Vítkov Trocnovskou ulicí, ale mohli použít přímější cestu tunelem skrz kopec. Za druhou významnou změnu lze označit úpravy na křižovatce Bulhar, v jejichž důsledku skončil v roce 1977 v Husitské tramvajový provoz. Od té doby ulici dominují zejména automobily směřující na magistrálu.

Centrum Krennovka

Na místě budovy v Husitské 22 byla kdysi kaple a pak hostinec, který roku 1820 zakoupil pražský měšťan Antonín Krenn. Krennův dům sloužil i jako tiskárna železničních lístků. V roce 2003 se stal kulturní památkou a nyní jej čeká zásadní rekonstrukce. Přes zimu tu vznikne zázemí Divadla Ponec včetně zkušebny, své místo tu ale najde také Unijazz a další organizace poskytující veřejně prospěšné služby v oblasti kultury a umění.